

อุตสาหกรรมพลังงานน้ำมันในสหรัฐฯ

‘อินทรี’ พงาตฟ้า ศึกษุทธจักรน้ำมันโลก

จับอุณทภูมิโลก

หายไปร่วมครึ่งกึ่งศตวรรษ กลับ
มาอีกครั้งช่วง 2 - 3 ปี ก็ทวงคืนความ
ยิ่งใหญ่ในเวที “น้ำมันโลก” ได้อย่างเต็ม
ภาคภูมิ

สำหรับ “สหรัฐอเมริกา” เจ้าของ
ฉายา “พญาอินทรี” ในบริบท “มหา
อำนาจด้านพลังงาน” ที่สร้างปรากฏ
การณ์ทวงคืนความยิ่งใหญ่ในการ “ส่ง
ออกน้ำมัน” ได้อีกคำรบ

เริ่มจาก “ปฐมบท” การแก้ไขตัว
บทกฎหมายเป็นเบื้องต้นในสมัยอดีต
ประธานาธิบดีบารัก โอบามา เพื่อเปิด
โอกาสให้สหรัฐฯ สามารถผลิตน้ำมันดิบ
ได้เป็นของตนเอง ด้วยการไฟเขียวให้ไป
ขุดเจาะน้ำมันดิบนอกชายฝั่งของสหรัฐฯ
เองได้ ลดทอนการนำเข้าน้ำมันดิบจาก
ต่างประเทศ ควบคู่ไปกับการสร้างงาน
ให้แก่คนในชาติ เสริมทัพให้แก่แท่นขุด
เจาะน้ำมันดิบที่มีเป็นของเดิมอยู่แล้ว

ก่อนเติมเต็มด้วย “อุตสาหกรรมน้ำมันดิบจากหินดินดาน” หรือที่เรียกกันติดปาก “เชลลอยล์ (Shale Oil) เทคโนโลยีสกัดน้ำมันดิบออกจากหินดินดานอันเลื่องชื่อของสหรัฐฯ ช่วยเพิ่มปริมาณน้ำมันดิบจากซากฟอสซิลที่ขุดเจาะจากชั้นใต้ดิน นับแต่ 2553 - 2554 สิบมา

เติมเต็มไม่เติมเต็มเปล่าแต่ปริมาณการผลิตน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้นยังเป็นไปเพื่อการส่งออกจนกลายเป็นหนึ่งในสินค้าส่งออกสำคัญรายการหนึ่งของสหรัฐฯ ด้วย

กระทั่ง 2559 ตามการเปิดเผยของ “ทวงพลังงานสากล” หรือ “ไออีเอ” ระบุว่า ปริมาณน้ำมันดิบที่สหรัฐฯ ผลิตได้จำนวนทะยานพุ่งถึง 9.90 ล้านบาร์เรลต่อวัน ขยับฐานะของลุงแซมแดนสหรัฐฯ จนกลายเป็นผู้ผลิตน้ำมันดิบรายใหญ่อันดับ 3 ของโลก เป็นรองเพียง “ซาอุดีอาระเบีย” พี่เบิ้มใหญ่แห่งวงการ “โอเปค” กลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน และ “รัสเซีย” มหาอำนาจด้านพลังงานนอกโอเปค เท่านั้น

โดยปริมาณการผลิตน้ำมันดิบข้างต้น ก็ถือเป็นตัวเลขสูงสุดในประวัติศาสตร์ธุรกิจอุตสาหกรรมน้ำมันของสหรัฐฯ รอบเกือบ 50 ปีเลยทีเดียว

ล่าสุดตัวเลขของ “ไออีเอ” รายงานว่า เมื่อปี 2560 สหรัฐฯ ก็ได้ผงาดแข่งหน้า “ซาอุดีอาระเบีย” ผู้ทรงอิทธิพลของกลุ่มประเทศโอเปคขึ้นมาเป็นอันดับที่ 2 แทนที่ ด้วยปริมาณน้ำมันดิบที่ผลิตได้จำนวนมากถึง 10.43 บาร์เรลต่อวัน

ขณะที่ “ซาอุฯ ผลิตด้วยปริมาณตามหลังจำนวน 10.15 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งปริมาณน้ำมันดิบที่สหรัฐฯ ผลิตได้ถือว่า จ่อไล่รุดต้นคอ “รัสเซีย” หมายเลขหนึ่งของโลกเข้าไปทุกขณะที่จำนวน 10.54 ล้านบาร์เรลต่อวัน ห่างกันเพียง 1.1 แสนบาร์เรลต่อวันเท่านั้น

ท่ามกลางความคาดหมายว่า ญาอินทรี จะเบียดพญาหมี ก้าวขึ้นแทนมาเป็นหมายเลขหนึ่งของโลกแทนในอีกไม่กี่

กิจการอุตสาหกรรมน้ำมันปิโตรเลียมของซาอุดีอาระเบียที่ถูกสหรัฐฯ แชนหน้า

อุตสาหกรรมการผลิตน้ำมันดิบจากหินดินดาน หรือเชลลอยล์ ในสหรัฐฯ

อดีตข้างหน้า คือ อนาคตอันใกล้

เหตุปัจจัยที่ทำให้บรรดานักวิเคราะห์คาดการณ์ในสถานการณ์ดังกล่าว ก็มาจาก “สหรัฐฯ” เอง ที่บรรดากิจการผลิตน้ำมันดิบทั้งจากแท่นจากขุดเจาะจากซากฟอสซิลในชั้นใต้ดินและน้ำมันดิบจากเชลลอยล์ กำลังขยายตัวรวดเร็วไปเป็นอย่างมาก กอปรกับทาง “รัสเซีย” และ “กลุ่มประเทศโอเปค” มีแนวโน้มที่จะปรับเพดาน ลดกำลังผลิตของตนเองลง หรืออย่างมากก็คงกำลังการผลิตไว้เท่าเดิม ด้วยเหตุผลด้านราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ตกต่ำจนเหล่าผู้ประกอบการต่างพา

กันสายหัว

ปริมาณน้ำมันดิบที่ผลิตได้ข้างต้น ส่งผลให้เบื่องแรกช่วยลดการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศ โดยมีรายงานว่า ลดลงจาก 10 ล้านบาร์เรลต่อวัน ซึ่งเป็นตัวเลขที่ยืนมาอย่างยาวนานนับทศวรรษ เหลือเพียงวันละ 8 ล้านบาร์เรลต่อวัน ทั้งนี้ บรรดานักวิเคราะห์ก็คาดการณ์ว่า ปริมาณน้ำมันดิบที่นำเข้าของสหรัฐฯ มีแนวโน้มที่จะลดลงไปอีก หากบรรดาโรงงานกลั่นหรือแปรรูปน้ำมันดิบรุ่นใหม่ ๆ ได้รับการก่อสร้าง และพร้อมเดินเครื่องดำเนินการผลิต โดยในปัจจุบัน

โรงงานแปรรูปน้ำมันส่วนใหญ่ถูกออกแบบให้มีศักยภาพกลั่นน้ำมันดิบชนิด “หนัก” ไม่ได้รองรับน้ำมันดิบชนิด “เบา”

โดยน้ำมันดิบชนิดหนักที่สหรัฐฯนำเข้ามาแปรรูปนั้น ส่วนใหญ่ก็สั่งซื้อจาก แคนาดา เม็กซิโก และเวเนซุเอลา

นอกจากส่งผลลดการนำเข้าน้ำมันดิบแล้ว จากปริมาณน้ำมันดิบที่ผลิตออกมาได้จำนวนมหาศาล สหรัฐฯ ก็นำไปส่งออก จนทำให้สหรัฐฯ ก้าวทะยานขึ้นมาเป็นผู้ส่งออกน้ำมันดิบรายใหญ่อันดับสองของโลก เป็นเงาตามตัวเลขปริมาณน้ำมันดิบที่ผลิตได้และมีแนวโน้มว่าจะก้าวขึ้นแทนเป็นเบอร์หนึ่งแทนรัสเซีย ในภาคการส่งออกน้ำมันนี้ด้วยเช่นกัน ด้วยการขยายฐานการตลาดไปในหลายภูมิภาคโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภูมิภาคเอเชียที่สถานการณ์เศรษฐกิจกำลังขยายตัวเติบโต

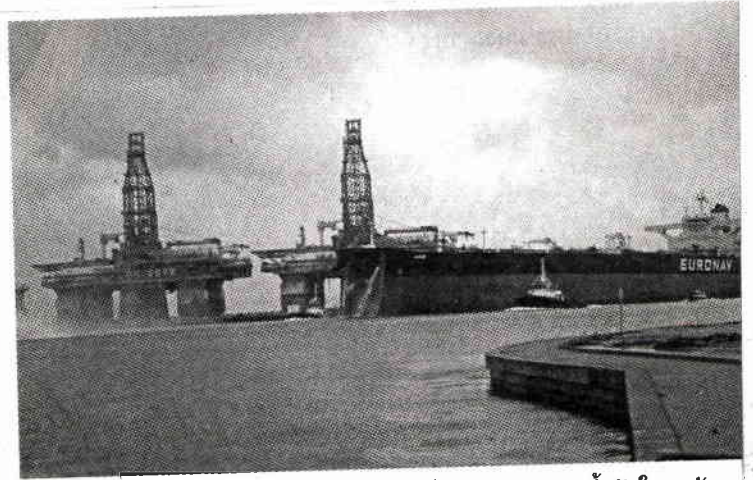
ประเทศที่นำเข้าน้ำมันดิบจากสหรัฐฯ อันดับหนึ่งก็มีใครที่ไหน แต่เป็นชาติเพื่อนบ้าน ที่สหรัฐฯ นำเข้าน้ำมันดิบชนิดหนักนั่นเอง นั่นคือ แคนาดา ถือว่าเป็นชาติลูกค้ารายใหญ่ที่สุด

ตามมาด้วย “จีนแผ่นดินใหญ่” ที่เป็นลูกค้ารายใหญ่อันดับที่สองแต่ก็พร้อมที่จะแข่งหน้าแคนาดา ก้าวขึ้นมาลูกค้ารายใหญ่ที่สุดของสหรัฐฯ ด้วยเช่นกันจากการที่แดนมังกรแห่งนี้เศรษฐกิจยังขยายตัวเติบโตอย่างไม่มีทีท่าว่าจะหยุดยั้ง จำเป็นต้องใช้พลังงานเชื้อเพลิงเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการบริโภคของประชาชนที่มีจำนวนมหาศาล

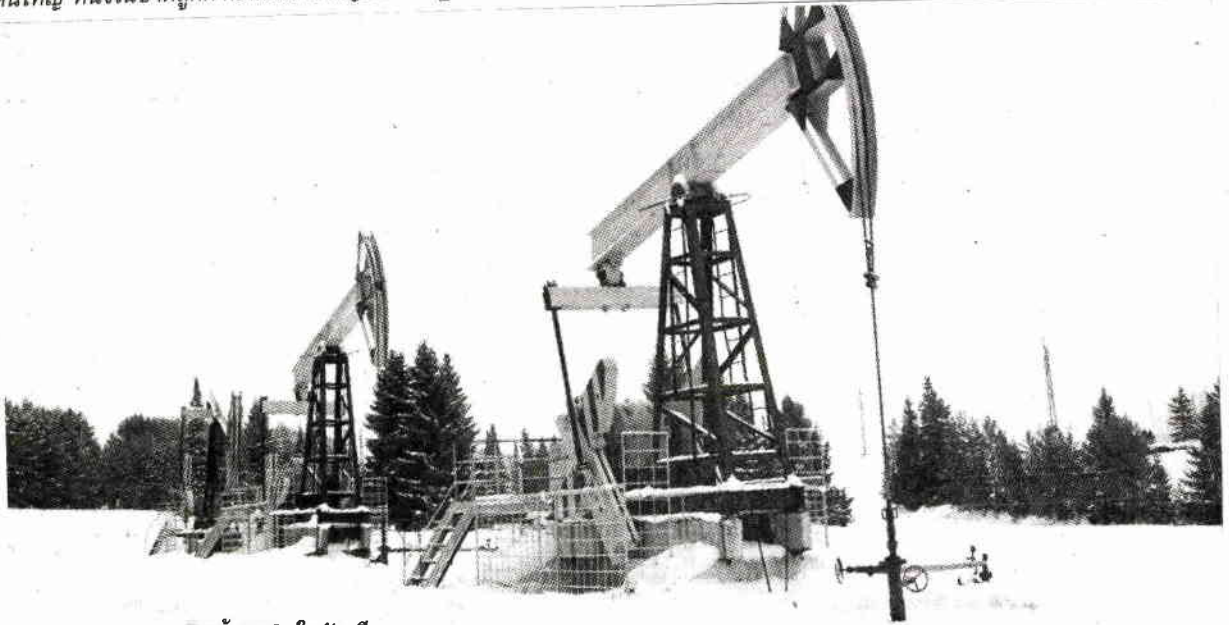
ด้วยปริมาณน้ำมันดิบที่ผลิตได้ในแต่ละวันกว่า 10 ล้านบาร์เรลเช่นนี้ ก็ส่งผลให้ทางประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ผู้นำสหรัฐฯ จอมสร้างสีสันขยับปรับยุทธศาสตร์ด้านพลังงานมิติต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านโรงงานแปรรูปน้ำมันให้มีประสิทธิภาพแปรรูปน้ำมันดิบชนิดต่างๆ ได้ การเพิ่มศักยภาพบริการเก็บกักน้ำมันนอกชายฝั่งระดับซูเปอร์แท็งเกอร์ เช่น ที่ท่าเรือนอกชายฝั่งของรัฐลุยเซียนา การยกระดับ “ฟาเธอร์เวสต์” ที่ทำเรือ “คอร์ปัส คริสตี” ในรัฐเท็กซัสให้เป็นเปรียบเสมือนแหล่งชุมนุมหรือศูนย์กลางด้านการส่งออกน้ำมันดิบ เป็นต้น โดยเขาหมายมั่นปั้นมือว่า จะทำให้สหรัฐฯ เป็น “มหาอำนาจด้านพลังงาน” แลไม่มีไช้เป็น “มหาอำนาจแบบธรรมดา” แต่ทว่า ถึงขั้น “ขึ้นนำ” หรือ “ครอบงำ” ในวงการพลังงานโลกได้ด้วยคือ “ขึ้นเป็น ชีต้าย” หรือ “ขึ้นกเป็นนก ชีไม้เป็นไม้” ในโลกแห่งพลังงานกันได้เลย จนถึงขนาดกล่าวได้ว่า ให้อุคของเขานั้นเป็น “ยุคทองแห่งพลังงานของอเมริกา” กันโดยแท้

จีนแผ่นดินใหญ่ หนึ่งในชาติลูกค้าน้ำมันรายใหญ่ของสหรัฐฯ

ท่าเรือคอร์ปัสคริสตี รัฐเทกซัส หนึ่งในท่าเรือขนส่งน้ำมันในสหรัฐฯ

แท่นขุดเจาะน้ำมันดิบในรัสเซีย